

Megjelenik minden csütörtökön. — Előfizetési ár: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 frt. — Hirdetések ára: 4 hasábos petit sor 8 kr. Az előfizetési pénzeket a Szent-István-Társulat igazgatóságához, a kéziratokat a lapszerkesztőségéhez (IV. Lövész utca 13. sz.) kérjük küldeni.

Budapest, 1880.

27. szám.

Julius 1.

Előfizetési felhívás. Bizalomteljesen kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésök június hó végével lejár, hogy megrendeléseiket a „Katholikus Hetilap“ 1880. július—decemberi félévi s illetőleg július—szeptemberi negyedévi folyamára megújítani s lapunknak ismerőseik s barátaik körében új előfizetőket szerezni méltóztatnának. Előfizetési díj: fél évre 2 frt, negyed évre 1 frt. Az előfizetési pénzeket kérjük a Szent-István-Társulat igazgatóságához (IV. Lövész-utca 13. sz.) címeztetni. — Egész évre is még lehet előfizetni 4 frtjával. — Budapest 1880. június 8.

Agoston Antal, szerkesztő.

Anglia és az eskü.

Villámgyorsasággal járta be Európát azon esemény híre, mely talán a XIX. században ritkítja párját. Az angol parlament férfias komoly nyilatkozatát értjük, melylyel egyik tagját, Bradlaugh volt képviselőt elítélte. Elítélte pedig a positiv vallási hitvallás hűségi eskü által való nyilvánításának megtagadásaért. Eltekintve attól, hogy ez a parlament iránt köteles engedelmesség rovására történt, mégis oly tény involvál, mely egész Európa figyelmét méltán magára vonja. A protestans Angliában a parlament maga itéli el s viteti a Tower-be egyik tagját, ki makaesul tagadja meg az eskütételt. Liberalis sajtónk és a szabadelvűségükről ismert politikusaink és államférfiaink aligha hiszik vala el előbb ezen elvi fontossággal bíró esemény bekövetkezettségét, különösen Angliában, hol a mintaszerű alkotmányosság és parlament jó hírnevet vívtak ki maguknak.

A XIX. század felvilágosultsága nem tételezhette volna föl, hogy a protestans Anglia ily hangosan és férfiasan nyilatkozzék a positiv vallás szüksége mellett, az esztelenség órájában fogamzott nihilizmussal szemben. Ezen nyilatkozat, bennünket magyarokat, a «Regnum marianum» lakóit is, kell hogy gondolkozóba

ejtsen. Jól tudjuk, törvénykezésünk menete, büntető eljárásunk a poenal-codexszel együtt bizonyítják, hogy a felebarátját megesaló, hitszegő gonoszszal aránylag sokkal keményebben bánnak, mint azon elvetemültekkel, kik vakmerő effronteriával hamis esküre vetemednek, avagy annak letevését megtagadják. Ezen nagyszabású hitbéli cselekvény megtagadása vagy a vele való visszaélés a büntények sorozatában alig vétetett eddig számba, holott annak a legvégső esetekben, hol a tanúk bizonyítéka nem elégséges, vagy ezek egészen hiányzanak, föltétlen, bizonyítási erővel kell bírnia. Még az esküminta megszabásánál is nagy könnyelműséggel jártak el az intéző körök. Hozhatnánk föl erre példát eleget. Ismerünk következő formulát is: «Én N. N. esküszöm, hogy ő Felsege a király, a nagyméltóságu miniszterium, az intézeti igazgató és főnököm adott és adandó rendeleteit tiszteletben tartom s rajta leszek, hogy a gondjaimra bizott tárgyak rendben tartassanak és abból semmi el ne idegeníttessék.»

Most kérdezzük, vajjon ily esküformula minő kötelező erővel bírhat, melyben Isten sz. neve, a mi legfontosabb, a mi a hozzáfűzött szavakat esküvé teszi, nem fordul elő? Évekig folytatták és nézték el hivatalosan e rettenetes következményekkel járó visszaélést, nem volt, a ki fölszóltat volt ellene. Legujabban, alig pár hete történt csak, hogy egyik országos intézetünknek, melynek igazgatása positiv vallást nélkülöző kezekre bízott s hol ezen esküminta már egy évtizeden át még egyházi állású férfiakra is erőszakoltatott, mondjuk ezen intézetnél a legutóbbi kinevezés alkalmából a felesküdtött tisztviselő által tett hasonló esküjét a miniszterium semmisnek nyilvánítva küldötte vissza s vele kapcsolatban oly mintát, melyben az «élő Isten» neve és az «Isten engem úgy segítjen» kifejezés előfor

dulnak. E miniszterium a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium volt, mely első sorban lett volna hivatva tíz évig el nem nézni azon nihilistius izü eskü-mintát, mely elég példányban őriztetik okmánytárában az acták között. Most csak azt nem tudjuk, vajjon minő volt és még tényleg ma is minő a gyakorlat e tárgyban a többi miniszteriumokban és a kormány egyéb közegeinél, melyek ezimöknél fogva nem tartják feladatuknak a vallási élet nyilatkozatainak ápolását és a XIX. század korszelleménél fogva hatáskörük közé még alantat tisztviselőikkel szemben sem annak kellő ellenőrzését! Ime, ennyire jutottunk.

Ezen álomszerű kábultságból, melyet a szabadelvű, sőt elvtelen hősök jól kigondolt, tervszerű működése teremtett meg s általa tartják fogva a jobb irány felé való haladás főfeltételét, a vallásosság és positiv hit nyilatkozatait, Anglia parlamentjének hangos szava és az ítélet, mely a következményekhez képest még nem is elég szigorú, talán mégis csak fölráznak bennünket? Ezen ébredési symptomák sok, visszaélősszerűleg belopódzott tényeket fognak megrázkódtatni. A kath. egyetem, mely ma nagyrészt akatholikusok és apostaták kezében van, herculesi munkát fog adni, míg az új nemzedék fensőbb nevelését maga a kormány vallásos alapokra fektetheti. Ma példászerű dédelgetéseit tapasztaljuk a hitelhagyóknak, a nihilistikus elveket valló matadoroknak. Míg ezen állapotok, Anglia most felemelkedett hangos szavának és ítéletének példájára, gyökeres változáson nem mennek át, addig ne is ámítsuk magunkat azzal, hogy biztos alapon nyugvó állam vagyunk, hol a nihilismus és socialismus nem űthetik föl fejüket, mely társadalmi explodálás előkészítéséhez a titkos társulatok hordják szorgalmasan egybe a dynamitot, a petroliumot és lőport, mindössze is pár órai uralmat várva és véve igénybe, hogy tabula rasát hagyjanak hátra!

Sajátságos, hogy ezen elmékedésekre Anglia, a protestans Anglia intézkedése ad okot még a «Regnum Marianum»-nak is! Pedig volt elég eset rá, a többi között a budapesti tud. egyetemen is, midőn az apostata rector magnificus kormánya alatt a körösvényeken a tanárok közül ily szavakkal tettek hivatalos hitvallást: «N. N., a kinek nincsen szentje!» Tessék csak fölkatni, meg kell lenniök még ezen okmányoknak az acták között: de nem emelte föl — de hogyan is kívánók? — a rector szavát és az illetékes kormányközeg kezét a példás eljárásra! És ily példa akad elég: ezen események nem ritkítják fehér hóllóként párjokat!

Kiváncsiak vagyunk reá, vajjon jeles államférfiaink, derék honatyáink, kiknek annyszor fordult meg Anglia mintaszerű parlamentjeinek neve ajkaikon, ezen férfaink komoly tárgyban is egyetértenek-e vele, s talál-nak-e benne követésre méltó példát? **Emér.**

Paresetich Felix barátomhoz.

— Költői levél ifjkorunkból. —

Barátom, a mióta tégedet
Elhagytalak, bizvást elhiheted,
Nem volt szóta, nem volt énnekem,
Zavartalan folyó szép örömem.
Avagy, ha volt is, mint a buborék,
Mit szalmaszálból vígan légbe fű
A gondtalanul játszó kis fű,
Hamar letűnt és búra változék.

A mint egymástól elváltunk Baján,
Soká nem élvezhettem azután
Kedves családuknak hű szeretetét,
Intett a végzet, a komor, setét
S el kelle hagynom szülőföldemet,
Melyhez sok emlék, annyi szép napok
Emléke fűzte ifju szívemet.

A hosszú ősz borongós napjait
Már itt töltöttem s innen hallgatám a
Zimankós télnek zúgó vészzeit,
Miként a rab mely börtönébe zárva...
Virággal már itt a kikelet,
Keletről hozták illatos szelek.
S bársony palástba ölté a mezőt,
Mint egy mosolygó, vidám, ifjú nőt.
Gyakran kijártam a mezőre én,
És elmerengtem a patak vizén.
Elnéztem: habjai mint ömlenek
Virágok közt, de kavicsok felett.
Nem ilyen-e az ember élete?
Van-e zavartalan, szép öröme?

Most itten ülök csöndes, szűk szobámban
Kiegett bús szemekkel, halaványan.
Mert a kór nem rég ágyba fektete.
S míg itt feküdtem némán, elhagyatva,
Élet, halál közt küzdve, ellankadva,
Hozzám be nem jött senki, senki se!
Csak alkonyonkint jött hozzám a nap
Piros sugára s hervadt arcomat
Elárasztá, s rajt úgy ragyog vala,
Mint hűnyő élttem végső sugara.

Már engedett a kór s úgy érezem,
Erőimet lassan visszanyerem.
Míg mozdulatlan fekvém ágyamon
El-elmerengtem a szebb multakon,
Midőn barátimmaim s te veled
Bánat nélkül futók az életet.
Oh rég eltűntek már e szép napok!
De a mint a sir fölött csillag ragyog,
Emlékezet virraszt felettök is.

Írad a multkor, édesem, Prágából,
Hogy elvonulsz a világ zajától,
Munkában vágyván töltni éjt- napot,
Jövődnek rakva biztos alapot.
S ez jól van, mert mindig igaz leszen:
Az ember annyit ér, a mennyi jót teszen. —

Munkára alkotott az Isten is,
Munkál szünetlen a természet is.
Ki tétlenül heverné életét —
Azt mondja szent Pál — az ne is egyék
Munkára hát míg épkezláb vagyunk,
S ifjú erőnkre támaszkodhatunk.
Előttünk még az élet, és ha jó
Halálunk, mely el nem kerülhető,
Elmondhassák majd sirhalmunk felett:
Mig élt, munkált, fáradt eleget.
Betölté hivatását s a haza
Szerény, de hü, nemes fia vala!

Szulik József.

Doctor Specificus.

— Rajz az amerikai életből. —

A mi doctor Specificusunknak tulajdonképeni fészke, kényelemmel s fényvel berendezve New-Yorkban, az emberektől hemzsegő Broadway-utczában van; ezenkívül azonban mint a fürge mókusnak van neki egy fiókja Bostonban a Washington-utczában, és egy harmadik lakása Philadelphiában a Chesnut-utczában. Egyikében ezen mókusfészkeknek meg lehet őt bizonyosan találni. Ha azonban, mi különben évenként kétszer szokott megtörténni, rendkívüli körutat tesz nyugat felé, akkor a napilapok folytonosan tudósításokat közölnek hollétéről az ő beteget s mindazok számára, kik betegeivé lenni kívánnak. Doctor Specificust egyébaránt könnyű utazásain is megtalálni. Csak az általa eladott általános gyógyszer tartalmazó orvosságos üvegek nyomát kell folytonosan követni s biztosak lehetünk, hogy meg fogjuk őt találni. Orvosi gyakorlata óriási. Gyógykezelése rendkívül egyszerű. Gyógyításainak fényes eredményeit sűrű jégesőként hulló bizonyítványokban magasztalják beteget a hírlapok «beküldött» rovatában. Doctor Specificus csak egy orvosságot rendel; mert, mint ezt ő bebizonyítani képes, csak egy baj létezik: az emészthetlenség, s ezen baj ellen a különben a mi doctor Specificusunk császár-szörpje.

Rendelő óra van doctor Specificusnál. Hét beteg férfi vár a rendelő szobában. A betegeket doctorunk soha sem fogadja egyenkint, hanem mindig csapatonként szokta őket maga elé bocsátani; hisz valamennyien ugyanazon betegségben szenvednek.

«Remek!» mond mosolyogva doctor Specificus, miután valamennyinek panasztát meghallgatta. «Ujabb bizonyíték ez arra, hogy csak egyetlen baj létezik a világon, t. i. az emészthetlenség, és itt hétszer látjuk azt. Az én császárszörpöm valamennyiöket meg fogja gyógyítani. És most, uraim, hogy kissé megmutassam önöknek, mily játszva bánok én el tárgyammal, egyiknek a másik után fogom elősorolni a tüneteket. Én nem különítem el komoly arczczal betegeimet, mint kartársaim szokták tenni; hanem valamennyit egyszerre s együtt vizsgálom meg.»

«De kedves orvos ur, szabadkozik az először érkezett beteg, egy New-Jerseyből való bérlő, én—e—»

«Elég, csitítja őt doctor Specificus, jobb kezével méltóságtelesen intve. Kegyednek csak föl kellett nyitnia a száját, s én már eleget tudok, eleget láttam. Önnek

nincsenek fogai. Rágás nélkül nincs emésztés, és ismét, fogak nélkül nem lehet rágni. Ön csak forgatja az ételeket a szájában, mint a kékfestő a golyókat a katlanban, ha festéket kever, és az étel — darabonkint potyog le a gyomrába. Ott aztán úgy fekszik minden, mint az ólom. Épen olyan historia ez, mint mikor a kávéörlőn kavicsot akartak őrölni. Nos! — más magát orvosnak valló mesterember bizonyára azt mondaná önnek: Jó ember, menjen ön fogorvoshoz; huzassa ki a vén törött fogakat és gyökereket s dobjon ki száz dollárt egy fogorért! Akkor el fog tűnni az ön emészthetlensége mint a hó a meleg kályhán! — De jó barátom, ön és én tudjuk, hogy rajtunk oly olesó tanácsadással nincs segítve. Oh persze, hiszen csekélység husz vén foggyökért kiásni, hét fogromot lereszelni, kelletlenül valamivel több chloroformot beszívni és soha többé életre nem ébredni. Ez örültség lenne kedves földim! Az én császárszörpöm, palaczkja öt dollárjával, jobban fog önnek használni, mint összetörött, meghasgatott állkapcsok s a légnyomású kaucukpárna, mely a beszélés alkalmával mozog s a tüszentésre a pokolba kiugrik az ember szájából — s mindez száz rongyos dollárért. Látja ön, ez az én ingyen tanácsom és itt van az én császárszörpöm. Tessek, öt dollár az ára. Egy-egy theáskanályit lehet bevenni; de naponkint ám, naponkint! Aztán nem kell ám hamar felhagyni vele, ha hatása parancsszóra, huszonegy óra alatt nem áll be. Igaz, mióta szenved ön?»

«Oh, körülbelül tizenöt év óta.»

«Jól van. De azután ne is feledje el ön, hogy az a baj, melyben tizenöt éven át szenvedett, nem tizenöt nap, de még tizenöt hét alatt sem rázható ám le. Jöjjön el újra, mihelyt a palaczkot kiitta.»

«És most önhöz fordulok, tisztelt uram, mond doctor Specificus, egy erőteljes, jól táplált, de mindamellett halvány és kiélt arcú férfinak. A mint látom, nem a legjobb bőrben vagyunk. Mi a bajunk?»

«Ah, kedves orvos ur, nappal nincs étvágyam, rossz az emésztésem, éjjel pedig nem tudok soha aludni,» panaszodik a beteg.

«Tudom, látom, mond orvosunk. Ön üzletember nemde?»

«Igen, gyáram Williamsburgban van, raktáram pedig itt New-Yorkban.»

«Nemde, ön mindennap meglátogatja mindkét helyiségét?»

«Ugy van, folytonosan utban vagyok ide s oda.»

«S ha nem csalódom, ön az iskolai bizottságnak is tagja?»

«Szolgálatjára, doctor ur.»

«Emellett tagja a bibliatársulatnak is?»

«Igen.»

«S a hitközségnek egyházi gondnoka?»

«Igen is, orvos ur, elnöke.»

«Nos, és hány gyűlést tartanak önök hetenkint?»

«Minden héten rendszeren kettőt s azonkívül vasárnap este többnyire még egy rendkívülit.»

«Van talán valami hivatala még a vasárnapi képző iskolában is?»

«Igen, ott jegyző vagyok.»

«Nem felügyelő tanácsi tag is talán valamely bankvagy részvénytársulatnál?»

«Ugy van, doctor ur; még pedig két banknál és három itteni biztosító társulatnál, ha nincs ellene kifogása. De mi köze van mindennek az én bajomhoz? Engedelmevel ez mégis az én dolgom; az ön é pedig kedves doctor ur, engem gyógyítani, gyorsan és gyökeresen kigyógyítani.»

«Engedjen meg nekem még egy kérdést, uram; nem játszik ön a börzén is?»

«Üzletem miatt minden nap meg kell ott jelennem.»

«Üzérkedik ön papirokban is?»

«Igen.»

«Hogy állanak az anglo-austrian bankrészvények?»

«Egy nyolezaddal alább szálltak.»

«Hm, hm, bölintgatta fejét komolyan doctor Specificus, börze, részvények, egyházi gondnok, iskolai bizottság, biblia-társulat, vasárnapos iskola, biztosító társulat, felügyelő tanács, üzleti iroda! Hm! nem különös-e, barátom, hogy ön ugyanazon bajban szenved, mint a mi new-jerseyi bérlőnk? És mégis úgy van. Önnek nincs étvágya, rossz az emésztése. Nos, más orvos önnek természetesen minden teketória nélkül azt mondaná: Vágja ön a földhöz holnaptól fogva valamennyi mellék és tiszteletbeli hivatalát; tegye szegre üzérkedéseit, engedje át magát délután a nyugalomnak, legyen este a családé!»

«Valóban, orvos ur, valamennyien ezt tanácsolták.»

«Nem nagy mesterség. De ön és én jobban tudjuk azt. Hisz a szegény ördögök nem akarnak rosszat, de — ez csak humbug. Ezt ön nem teheti s nem akarja tenni. Nagy ostobaság is lenne ezt követelni vagy várni. Ily módon ön, mondjuk, évenként 50.000 dollártól el-esnék. Azt tartom, ön okosabban cselekszik, ha kísérletet tesz az én szeremmel; föltéve, hogy ön osztja nézetemet. Ön e mellett meggazdálkodik 49,995 dollárt; mert az én császárszörpöm csak öt dollárba kerül. De szükséges, hogy ön hozzászokjék gyógyszeremet mindennap használni; mert attól függ az egészsége.»

A következő egy sovány jelölt volt, külseje után ítélve prédikátorjelölt.

A doctor élesen szeme közé nézett s e szavakkal nyitotta meg orvosi kérdéseit: «Ön nem eszik eleget?»

«Ah, kedves doctor ur, felele félénken a tanuló, én a növeldeben vagyok, és —»

«Értem, szakítá öt félbe az orvos, valamely jótékony intézet lassu éheztetés által prédikátorságra készíti önt elé. Oh, nagyon is jól tudom, mi szokott az éttermekben és czellákban történni, hol fiatal, áldozatkész ifjak, kik sokkal büszkébbek, hogy sem panaszkodnának az elégtelen élelmezés felett, kályháikon titokban pépet főznek s könyeikkel igen gyakran elsózzák. Az ön emésztése keserves vízlevesek és zsirtalan főzelékek, folytonos tanulás és éjjelezés által, vízbe áztatott kenyérhéj mellett egészen tönkre ment. És, bámulatos játéka a sorsnak, ön mégis ugyanazon bajban szenved, mint a mi barátunk, az igazgatótanácsos. Egy orvos a régi iskolából önnek bizonyosan azt fogná tanácsolni, táplálkozzék erőteljesen, egyék jól, igyék jól. Ah, Istenem, ez keserű gúnyként hangzik. Tegyük fel azt az esetet, hogy én rendelnék önnek prandia cum beefsteakibus — ki fogná a receptet a növeldeben megérteni? Uraim, az

egész világ csupa humbug. Ennek a fiatal embernek tulajdonképen hatalmasan és jól kellene ennie; de én a humbugnak nem akarok szolgálni ily tanácsadással. Jöjjön hozzám, barátom, s egyék nálam egy órakor, ha önök házrendje ezt megengedi. Ne mondja senki, hogy ön éhes volt és én nem adtam önnek enni. Egyelőre azonban itt van egy palaczk az én császárszörpömből, mely önnek jót fog tenni, ha hozzá nem fog rosszul étkezni. És most önön a sor, uram.»

A megszólított egy halvány férfi, ki úgy néz ki mint egy halott.

«Mi baja van az emésztésének?»

«Emésztésről nálam egyáltalán szó sem lehet, doctor ur.»

«De ön, a mint látom, nem szenved hiányt élelemben?»

«Nem, de semmi látszatja sincs annak a mit eszem.»

«Az ön esetét az első tekintetre föl ismerem. Ön tanító, — ha kórismém nem helytelen?»

«Igen.»

«Az iskolahelyiség abban a házban van, a hol ön lakik?»

«Nem, hanem mellette.»

«Szereti ön a szórakozást?»

«Oh igen, könyveimet.»

«Tesz ön mozgást?»

«Persze, mindennap többször az iskoláig s vissza.»

«S rendszeren eszik és iszik ön?»

«Azt nem tagadhatom.»

«És azon kívül, hogy ön az iskolában a tanulókat püfölgeti, nem tesz semmi testgyakorlatot? Valóban ismét bámulatos, hogy ön az előbb megvizsgált betegek bajtársa s hogy önnek ugyanazon gyógyszerre van szüksége. Ön mosolyog? De ne mosolyogjon tények felett. Házi orvosa százszor is mondta önnek, hogy nagyon sokat eszik s nagyon kevés mozgást tesz; sok égő anyagot rak a tüzre s nagyon keveset kaparászsza a tüzet; önnek meg kellene változtatni életmódját. No, kedves egészségére az ebédet, az annyit tenne, mint a lehetetlent akarni. Azért jó ön hozzám más tanácsot kérni s császárszörpömért — látom az ön arczán. Életmódjának minden megváltoztatása nélkül, ön fizet egy palaczk szörpért öt dollárt, s hogy némileg segíthessek önön, az üres palaczkokat visszaveszem tuczonként három dollárjával, de természetesen csak úgy, ha a palaczkokon az árújegy még tiszta. Öt dollár, — tessék — vagy szolgálhatok mindjárt egy fél tuczattal? Csak szedje a szörpöt, minél gyakrabban, annál hatósabb.»

A most következő beteg egy átszellemlült, tisztelet parancsoló külsejű uri ember volt, jólelkű, de halvány és bús vonásokkal. Kalapján gyászfátyolt viselt. Valami methodista vagy quaker lehetett. Hirtelen csapás megtörte, nehéz állásának gondolai és kötelmei kimerítették, mély részvét felebarátainak szenvedései iránt, melyeket naponként látott és nem gyógyíthatott, ideges izgatottságot szültek nála, mely olykor határtalan levertségnak, sőt pillanatnyi kétségbeesésnek adott helyet.

«Majd meglátja, drága jó uram, szolt doktor Specificus, mily csodálatos hatással lesz önre az én császár-

szörpöm. Más orvosok, nem akarom őket kontároknak nevezni, okvetlenül azt javasolnák önnek, hogy állása kötelmeinek és teendőinek soha lenem tett jármát azonnal s teljesen rázza le nyakáról. Önnél az összes élet-szellemek az agyban vannak összpontosítva; a rendkívül megfeszített szerv megszüntette önnél a többi összes testi működést, fölemésztett minden állati erőt. — De, ki akaszthatja szegre hivatalát? Ki tétethet magának más agyat vagy másképen érző szívet? Szóval, ki lehet vastag bőrtüvé, ha szellemi epidermise oly gyöngéd, mint önnél? Ön ismeri az erős, rendíthetetlen hit hatalmát: nos, higyen ön az én császárszörpömben, s az meg fogja önt gyógyítani.»

A most következő betegnek, egy nagykereskedőnek athletai alakja és piros arcza előre meghazudtolni látszott az emésztési gyöngeség gyanuját. És mindazáltal ez az ember déli tizenkét óra előtt egy harapást sem tudott lenyelni vagy s inkább az élvezett ételt nem tudta megemészteni. Kétségbe volt esve állapota miatt.

«Ejnye, ejnye, barátom, magyarázza doctorunk, önnél ellenkezőleg valamennyi elődével, a baj forrásai nem ugyanazok. Ön, a mint látom, kitűnő fogakkal bír, munkával, a mint veszem észre, nincs tulterhelve, nincs sem rosszul táplálva sem tultömvve, idegesség sem tette tönkre, és mégis ugyanazon gyógyszerre van szüksége. Honnan van ez? Nem iszik ön talán a vacsoránál egy pohárkával többet? Vagy ha megengedhetem magamnak tovább menni, nem érzi ön talán hetenkint mondjuk háromszor vagy négyszer szükségét annak, hogy rózsás kedvben fektessék önt az ágyba? Nos, talán saját legmeghittebb barátainak sincs sejtelmök az ön köteles esti berugottságáról; mert napközben tartja magát. De, bocsánatot kérek, ha nejjénél kérdezősködném, könyek között fogná bizonyára bevallani, hogy ön szeret titokban berugni. S ha az ő könyei nem mentik meg önt, akkor hát a rendes orvos gyógykeze mentse meg? Ön sok gyógyszert szedett, de még többet ivott, a hol senki sem látta. Ön nagy összegeket fizetett oly tanácsokért, melyekre nézve már előre el volt határozva, hogy szélnek fogja eresztetni. Ön lapdaesokat, port és gyógyitalokat egész szeszözönnel öblögetett le. Ön az orvost, az orvos pedig önt szedte rá. Önnek ideg- és gyomorerősítő szerre van szüksége, hogy önt reggeltől délig felfrissítse s erősítse, a nélkül azonban, hogy életmódján legkevesebbet is változtatni kellene; mert, nemde ebédétől estig minden rendben van? Lássza ön, az én gyógyszerem nem hat zavarólag életmódjára. Ezt nevezem én azután tudományos gyakorlatnak.»

És ezzel az utolsó beteghez fordult doctor Specificus, egy siralmas, teljesen elnyomorodott egyénhez, ki lesütött szemekkel és göresösen rángatózó kezekkel ült egy széken. Egy emberi roncs volt ezen alak, mely reménytelenül, üresen, elhagyatva és céltalanul bolyongott az élet oczeánján, az elnyeléssel fenyegető hullámok által ide s oda dobátva; a szenvedély viharaitól hányatva.

«Szent Ur Isten, sohajtozott doctor Specificus, mily borzasztó, mily iszonyatos dolog az, ha egy hajóroncs a mélységbe aláüllyed.»

«Orvos ur, felelé a beteg, ön a tudományos gyakorlat embere; mi nem akarjuk tudni, hogy mi a bajunk;

mi akarunk valamit. Mi nem akarunk kérdeztetni, nekünk nem kell tanács. Mi nem térhetünk többé vissza, de meg sem állhatunk; nekünk előre kell mennünk; de a kerekeket kenni kell, mert a szekér nem halad. Fog-e rajtam segíteni az ön orvossága, doctor?»

«Barátom, felele doctor Specificus, nem akarom önt áltatni s nyíltan megvallom önnek, hogy gyógyszeremet ily kétségbeejtő esetben, mint az öné, még nem kíséreltem meg. Minthogy azonban minden baj, mint ön tudni fogja, csak egy forrásból ered, ennélfogva azon szernek, mely valamennyinél gyógyhatással bír, jónak kell lennie az ön bajában is. Azt az egyet azonban ígérhetem önnek: ha az én császárszörpöm nem menti meg önt, úgy egyáltalán ön megmenthetetlen.»

Ezzel vége volt a mai orvosi kihallgatásnak s midőn a doktor az utolsó öt dolláros bankjegyet összehajította és szebre dugta, barátságosan fölkeréte az urakat, hogy legyenek majd szívesek a jó eredményről bizonyítványokat küldeni.

A prédikátor ünnepélyesen fölállott s szörptársaihoz fordulva így szólt:

«Barátaim! Kötelességünknek tartom, hogy mielőtt távoznánk s elválnánk, együttesen állítsuk ki doctor Specificusnak ezen bizonyítványt. Igaz ugyan, hogy gyógyszerét még nem vettük be, de hatását biztosítja itéletének világossága, kórmeghatározásának csallatlansága és általában az ő egész rendszere. En mindenkinek, a hol csak tehetem, adok ajánlatokat. Ha tehát önnek, kedves doctor ur, tetszik leülni és inni, mind egyikünk a legszívesebben fog önnek bizonyítványt tollba mondani.»

«A legnagyobb örömmel,» vágott közbe a fogatlan bérlő. Meg kell mindenekelőtt jegyezmem, hogy a doctor tanácsa sok fájdalomtól s költségtől kimélt meg. Legyen szíves ezt följegyezni.»

«Bizonyítványomban, mondá a munkával tulhalmozott üzletember, tessék kifejezni, hogy doctor Specificus az ő gyógykezelése által képessé tett üzleti dolgom után járni, míg más orvosok, kiket dollárokkal tömtem, haszontalan tanácsokkal gyötörtek.»

«Én pedig bizonyítom, tevé hozzá a kiéhezett jelölt, hogy engem soha orvos nagyobb szakismerettel és figyelemmel nem kezelt.»

S a doctor Specificus naplója hét új bizonyítvány-nyal gazdagodott az ő non plus-ultra szörpjének esodahatásáról, s mialatt ő azokat gyakorlott kézzel uj, kiáltó reclammá állítá egybe az esti lap számára, hét férfiu ballagott az utcán végig, mindegyik egy általános gyógyhatású szörppel telt palaczkot vive egyik kezében, a másikban pedig egy példányt doctor Specificus röpiratából az emészthetlenség gyógykezeléséről. Az esti lap azután közlé a fényesen fogalmazott, teljes névaláírással ellátott és vastag kerettel körített bizonyítványokat.

(Amerikai elbeszélés után.)

Németből: N.

TÁRCA.

Vezérezikk.

Buhinvölgye, 1880. június 12.

Ne tessék azon confundálódni, hogy ez a «vezérezikk» itt hátul vezérkedik a «tárczában»; ennek is, mint mindennek, meg van az oka-foka. Nem akarok malitiosus lenni, azért csak ráhagynom a tisztelt olvasóra, találja ki maga, micsoda hasonlóság van a modern vezérezikk és a modern hadseregek vitéz vezérei között... Pedig ebből is kiúthetnék egy okra valót. De nem szorultam rá; mondhatok mást is, a mihez malitia sem kell, csak egy kis indiscretio. Az igaz, hogy mindenik idegen, szónak is, erkölcsnek is; hanem az utóbbit most mégis elkövetem. Mert denique a vezérezikk csak még sem kerülhet ok nélkül a tárczába.

T. i. tehát, hogy az a jó szerkesztő ur egyszer ilyenformán üzent rám: «egy-egy vezérezikket — vagy tárczacikket»... És én szegény buchhalter létemre nagyon meg voltam akadva. Hát én irjak vezérezikket, a ki ezt a rák természetű ollós jószágot olyan igen nem szerettem teljes életemben, hogy olvasni is mindössze csak egyet olvastam — útolsónak! Aztán — mi is az a másik? «tárczacikk» — Rengette! hiszen ez meg talán már a miniszterséggel is atyai... Világos, hogy nagyon meg voltam akadva, mint a szerkesztő urnak különben is lekötelezettje. Igen is, szegény buchhalter létemre megesejt rajtam nem egyszer, hogy (engedelmet kérek) verseket írtam, és az a jó szerkesztő ur az én roppant gyönyörűségemre fideliter kiadta azokat. Most hát tessék vezérezikket írni, vagy tárczacikket — vagy koczkára tenni a jó szerkesztő ur hajlandóságát! — Denique, elkezdtem tanulmányozni először is a vezérezikkeket.

Oh tanulmányozás — és vezérezikkek tanulmányozása! Szegény buchhalter létemre tengernyi bajba mártottam fejemet. Hol van a tengernek kezdete és hol lesz vége?... Fölrémlettek lelkemben (Sd) barátom rengeteg vezérezikkei a militarismusról. Láttam én ezeket annak idején, most olvasni kezdtem. Elnehezült fejemet lenyomták a terjedelmes eszmék, s az előttem nyújtózkodó főkönyv tömérdek rubrikáira borulva elgondoltam: mennyi száz—ezer és milliókba kerülhet az a sok közlegény és vezér... A számok magamhoz térítettek. De hiába! a tanulmányozás már nem engedett visszatérnem a magam mesterségéhez. Birkóztam tovább a nagy lapok vezérezikkeivel. Olvastam külön és belpolitikáról, különféle színes könyvekről — s már-már azt hittem, hogy rám mosolyog az exigentiák tudományának eséesap muzsája. De jött aztán budget és deficit, közigazgatás és bagatelle, nyugdíjrendszer és borraaló-törvény, strike és vasut, sőt még zarándokut is — mind vezérezikk képeiben! és újra megelevenedtek fejemben a számok és meg-meg számokkal gondolkoztam tovább: hiszen ez mind pénzbe kerül, és mennyi pénzbe! Ezer—százezer—milliók...

Olyan-e hát ez a vezérezikk, hogy mindig számokra megy ki? — vagy talán csak én rontom el ily prózává, szegény buchhalter létemre? — Frisebb levegőt kerestem; másféle lapok után nyultam. Szépnél szebb cikkeket olvastam a kathol. szépirodalmon való lendítésről, régi és új művészetek pártolásáról, meg a kath. könyvpiacon felvirágoztatásáról is; versenyt buzogtam Emér barátom cikkeivel az orsz. képzőművészeti társaságért — és a többi! Számát sem tudnám már sokféle buzdulásaimnak; csak azt tudom, hogy míg én a «vezérezikk» eszménye után me-rengtem, szemeim denique az újságok alól kinyújtózkodó főkönyv lapjaira tapadtak, s megint csak olyanokat gondoltam, hogy ennyi száz — annyi ezer forint...

Nem erőlködtem tovább. Leültem szembe ellenfelemmel, azzal az ármányos főkönyvvel, hogy hát tisztázzuk az eszméket! — És az a főkönyv véghetetlen nyugalommal bámult reám, mint egy philosophus sápadt arczája. Önkénytelenül lapozgatni kezdtem. Zizegett a száraz porzó, (ez a főkönyvek beszéde) — hallgattam, és ilyeneket mondott: Sokféle cikk van a világon, legtöbb az árucikk. De «vezérezikk» csak egy, és ez: a pénz. Ez dirigálja a világot. Irj tehát a pénzről, és vezérezikket írtál. Ha pedig mást akarsz, oda adressáld, a hol pénz van, vagy ird mindjárt a cikkeket banknótákra...

Oh buchhalter méltóság — és főkönyveknek bölcsesége! Ilyenformán én teljes életemben vezérezikkirő voltam, a ki naponkint — tudja a bank! hány száz és ezeret «elkönyveltem»... Sőt e szerint még az is nyilvánvaló, hogy a «vezérezikk» egyszermind a legérdekesebb tárczacikk. — Heureka! nagy volt az én örömem a felfedezésnek miatta. Le is írtam, hogy kiszubikáljam — és annak a jó szerkesztő urnak egyszerre teljesítem mind a két kívánságát.

Azért nagy jó uram, szerkesztő uram, csak tegye bele ezt a vezérezikket a tárczájába. A pénzről ugyan nem szól, csak a nevé mondja; de hisz én, szegény buchhalter létemre, jóformán csak ennyiből ismerem, többet nem igen szólhatnak fölöle. Elég azonban ennyi is; és előre meg lehet arról győződve, hogy ezek után minden olvasója, a kinek tele bngyellárisa van, azt fogja mondani: hogy a legjobb vezérezikket a tárczában olvashatja az ember. Plaudite. **Buhinvölgyi.**

A fényképészet szolgálatai.

Fölösleges munka lenne e lapok tisztelt olvasóinak a fényképészet folyton növekedő fontosságáról értekezni, kik bizonyára valamennyien tudják, hogy a fényképészet valamint a művészetben s tudományban, ugy az ipar terén a legfontosabb szolgálatakat teszi, s hogy orvosok és csillagászok, építészek és térkép-rajzoló, mérnökök és technikusok nem nélkülözhetik többé ezen szolgálatakat. Szándékunk csupán a photographia legújabb alkalmazásaira fölhívni szélesebb körök figyelmét, melyeknek talán kevésbbé volt alkalmuk a fényképészet ezen vívmányairól tudomást venni.

A fényképészet nem csak absolut tökélyvel ad vissza oly részleteket, melyeket a legélesebb szemű s legügyesb kezű rajzó teljes hibátlansággal után rajzolni nem tud, hanem tényleg olyant is fölfedez s visszaad, mi szabad szemmel nem látható; a lemez fölvesz benyomásokat, melyek az emberi szem figyelmét kikerülik. Az athenei udvarnál volt francia követ, Gros báró, ki műkedvelésből fényképészettel foglalkozott, egy napon lefényképezte az Akropolist, a fényképet azonban annak elkészülte után nem nézte meg, míg diplomatiái állásáról visszahívatva, Párisba vissza nem tért. Mily nagy volt azonban bámulata, midőn a fényképet göröcsön át vizsgálva egy kővön a legrégibb görög művészet stíljében készült oroszlányfőt fedezett föl, mely kigyót nyel. Ezt addig egyetlen régész sem vette észre, holott ezek a Pallas Athene templomában minden darab követ megolvastak.

Ép így vagyunk a régi kéziratokkal is. Egyes helyek, melyek a nagy kor és nedvesség miatt olvashatlanokká lettek, a

* A mint látja ön, vezérezikkét, kívánságához képest, a tárczába tettük. Bókjait azonban, melyekkel eláraszt, nem fogadhatjuk el, mert nem érdemeljük meg; hanem ezek helyett inkább újra zaklatjuk, hogy szedje elő fiókjából azokat a szép költeményeket, köszöntön be újra velők. a tárcza számára pedig írjon, ha főkönyvét félredobta, gyakrabban ilyen vezérezikkeket. Bizony kár azt a tollat hevertetni.

Szerk.

photographiai lenyomatokon époly határozottan és világosan előtűnnek, mint a szöveg többi része. A tinta idővel megsárgul; a vasfőleleg, mely a színt adja a folyadéknak, lassankint eléggé lesz, mignem a legerősebb nagyító üveg sem képes többé a pergamenten vagy papíron írást fölfedezni. A vegyi hatások ezzel azonban még nem szűntek meg; a láthatatlanná lett tinta megtartotta erejét, melynél fogva meggyöngíté ezen helyek fényfőgékonyaságát s a rég eltűnt írás ily módon a photographiai sőtetségkamra szegélyével újra feketén és olvashatólag előtűnik.

A nyelvtudásra nézve ekként a fényképészet igen hasznos segédde lesz, mert lehetővé teszi görög és római írók kézíratainak birtokába jutni, kiknek munkáit a tudós világ eddig elvesztetteknek tartott. Azon pótolhatlan veszteségeken kívül, melyeket az alexandriai könyvtár elégése s a pergamentekercseknek természetes elpusztulása okozott a tudománynak az által, hogy alkalmatlan, nedves helyeken őriztettek, igen sok mű ment veszendőbe a középkorban is, midőn a pergament és papírszükséglet fedezésére, a teleírott pergamentlapokról az írást levakarták, hogy újra írhasanak reá.

Ezen palimpsesteknek nevezett kivakart pergamentekről az új írást különféle savanyokkal ügyekeztek a tudósok többé eltávolítani, s azután tanninoldatba mártani, hogy ily módon a régi szöveget ismét láthatóvá s olvashatóvá tegyék. Ezen eljárás azonban igen gyakran azt eredményezte, hogy az egész olvashatlanná lett, mignem végre itt is a fényképészet állott elő segítőleg és mentőleg. A napfény által alkotott képen a régi szöveg gyakran époly világosan tűnik elő, mint a főleje írt újabb szöveg, s így természetesen nem is oly nehéz a sorok között olvasni. A fényképészetnek ezen alkalmazása nem csak a tudósoknak van hasznára, de a kereskedőnek, az államférfiúnak, a diplomatának, s egyáltalán mindenkinek, ki oly leveleket és közleményeket akar tovább küldeni, melyeket a címzetten kívül másnak olvasniia nem szabad. Ha kénsvavas chinimmel írunk, az azzal beírt papír fehér laphoz fog hasonlítani, melyen a légy alig észrevehető nyomokat hagyott; bátran elküldhetjük az ellenség főhadiszállására is, föltéve, hogy ott nincs ezen titokba beavatott fényképész. Ha azonban szerencsétlenségre lenne ott fényképész, annak a fehér lapot csak le kell fényképeznie s a papírra bizott szavak époly olvasható alakban fognak előtűnni, mint az ugynevezett sympatheticus tinta írása, melyet a gyertya lángja felett tartva lehet olvasni. Ha egy váltón vagy más fontos okmányon az eredeti szám még oly gondosan is ki van vakarva, a fényképészet a hamisítónak romlására napfényre hozza.

(Vége köv.)

RÖVID HIREK.

* **Legfelsőbb adományok.** A király ő Felsege Tisza-Beő r. kath. hitközségnek iskolaépítésére 200 frtot, Márczfalva r. kath. hitközségnek ugyanazon célra 150 frtot, Rétaalap r. kath. hitközségnek hasonló célra 100 forintot adományozott magánpénztárából.

* **Samassa József** egri érsek ur ő execa a jászfényszaru r. kath. népiskola építési költségeire ezer forintot adományozott.

* **Homonna** nagy részét a tűz elpusztította. Schuster Konstantin kassai püspök ur mlga a szerencsétlenség első híre rögtön 200 frtot küldött a legnagyobb szükség enyhítésére.

* **A nagyváradi székesegyház** fennállásának százados évfordulását június 27-ikén nagy fényvel ünnepelték meg. A jubilaris misét Haynald Lajos bibornok kalocsai érsek ő eminentiája tartotta fényes segédlettel. Az offertorium alatt Bogisich

Mihály budapest-belvárosi káplány Stradella egyik énekét adta elő. A «Te Deum» után Sujánszky Antal apátkanonok ur ő nsga gyönyörű egyházi beszédet tartott. Az isteni tisztelet után 148 terítékre a megyés püspök ur ő excjánál diszebéd volt. A vendégek között 102 egyházi férfiú volt. Az első felköszöntést a házigazda, ft. Lipovniczky István püspök ur execa mondta az uralkodóháza s a pápa ő Szentségére, majd Haynald ő eminentiájára, ki viszont a háziurat köszöntötte föl. Ebéd alatt érkezett XIII. Leo pápa ő Szentsége sürgönye, melyben a szent Atya apostoli áldását küldi szent László városának. Délután 5 óraker a növendékpapok ünnepélye volt a püspöki lakban; este a város fényesen kivilágított.

* **A Szent-László-Társulat** fővárosi tagjai június 27-ikén, reggeli 8 óraker a pesti szent-ferenczrendi atyák templomában ünnepélyes szent mise és alkalmi szent beszéd hallgatásával ülték meg a társulat védszentjének, szent László királynak ünnepét. A társulat tagjai nagy számmal voltak jelen az isteni tiszteleten, és ez alkalomból számosan gyöntak és áldoztak. Az alkalmi beszédet Mészáros Kálmán pesti szent-ferenczrendi hitszónok tartotta. Az ünnepélyre a társulat elnöke, Schluach Lőrincz szathmári püspök ur ő mlga is feljött székhelyéről a fővárosba.

* **Kozma Károly** címz. kanonok s egri papnöveldei h. kormányzó ur ő nsga a bótai iskola javítási költségeire 200 forintot adományozott.

* **Dr. Csernoch János** esztergomi papnöveldei hittanárt a főmagasságu bibornok herczeg-primás ő eminentiája érseki szertartóvá s levéltárnokká nevezte ki.

* **Szabados Antal** kalocsai nagyobb papnöveldei aligazgató ur a gyermek-seminarium kormányzójává neveztetett ki.

* **A Petőfi-ereklyéket** Kuczka János szarvasi ügyvéd, mint Petőfi István hagyatékának gondnoka, a mult héten szolgáltatta át a nemzeti muzeumnak.

* **A hírlapszedők vasárnapi munkájának** megszüntetésére irányuló mozgalom nem vezetett eredményre, miután Bródy Zsigmond, két német lap kiadó-szerkesztője, nem járult hozzá a többi lapok szerkesztőinek és kiadóinak azon elhatározásához, melynélfogva a hétfői reggeli lapok kiadását meg akarták szüntetni.

* **Velencében** a híres tengeri arzenál, melyben egykor 30,000 munkás dolgozott, a mult héten majdnem teljesen leégett. A kár igen nagy. — **A müncheni festészeti akademián** az idén 12 magyar ifju képezte magát; a szobrászati osztályt csak egy látogatta. — **Kaukaziában** oly nagy éhínség uralkodik, hogy a családok gyermekeiket adják el kevés élelmi czikkért. — **Amerikába** az utolsó kilencz év alatt összesen 5597 magyarországi lakos vándorolt ki; ugyanezen idő alatt 50,105 osztrák keresett magának jobb hazát Amerikában. — **Mexikóban** San-Cararra mellett borzasztó robaj közt egy nagy hegy elsüllyedt 300 lábnyi mélységre. — **Rafaél Sanzionak** Urbinóban születése négyszázados évfordulója alkalmából 1883-ban emléksobrot fognak állítani.

— **Értesítés.** A Házi Könyvtár 33. füzetének (Aeneas Sylvius, Pór Antaltól, 1880. évi tagilletmény) szétküldése a vidéki bizományok részére megkezdett s e héten be lesz fejezve. A vasuti csomagok Macher és Rosner társulati szállítók útján küldetnek.

IRODALOM.

— **Hajósy Gy.** Krizánt révkomáromi hitszónok „**Jó pásztor**” cím alatt egyházszochnoklati folyóíratra hirdet előfizetést. A folyóirat havonként fog megjelenni, és pedig mindig egy hóval előbb, mint az egyes füzetekre szükség lenne. Az első füzét kivételesen már szeptember vége felé fog szétküldetni. Előfizetési ára egy évre: 4 frt; félévre 2 frt; negyedévre 1 frt. Az

előfizetési kötelezettség azonban egy évre terjed. Az előfizetések a kiadó szerkesztőhöz küldendők Révkomáromba.

— Megjelent s beküldetett: **Szünidői Emlék.** A congregatio Immac. V. patrono s. Stanislas conf. S. J. nevében kiadja... S. J. Kalocsán szent Alajos ünnepén. 1880. Malatin és Holmeyer nyomd. Kalocsán. 16-rét 28 lap. Ára 25 kr.

— Az „**Uj Magyar Sion**“ júniusi füzete következő tartalommal jelent meg: Lutherani comburantur, Veszprémitől. — A pápai tévmentesség magyarázata. — Kis-Róma néhány vallásos emléke. Réchey V. Alfonzról. — Pázmány Péter, F. V.-től. — Életem, S. J.-től. — Ő Szentsége XIII. Leo pápa a kath. tudomány képviselőihez. — Ő Szentsége intézkedése Aquinás minden műveinek kiadása iránt. — Irodalom és művészet. — Vegyesek.

— **Stöckl-Zafféry „A bölcsészet tankönyve“** című munka I. részének VI. füzete jelent meg és küldetett be. A logika folytatása ez, melylyel befejezi az első részt, míg a II. részben a tárgyi gondolkodástanra (logica materialisra) tér át. — Zafféry ur e füzetben sem fukarkodott a jegyzetekkel, melyek az anyagot világosabbá és érthetőbbé teszik. Melegen ajánljuk t. olvasóink pártfogásába.

MINDENFÉLE.

A víz takarékos használata. Európai fogalmak szerint a tisztaság az ember ékessége. Mégis van a föld kerekén sok millió ember még ma is, kinek testéhez szándékosan, annak tisztán tartása végett, viz nem férközik. A sarkköri lakók mindannyia, az eszkimók, a grönlandiak, lappok, szamojedek, tunguzok sat. irtóznak a víztől, mint afféle hűsítő elemről, és nem szeretnek meleg talló- és nemezbundáik nyújtotta zsiros légkörükből kibontakozni. A mongol hordák Közép-Ázsia sivatagjain, részben a beduinok is az arab és északafrikai sziklás pusztaságon csak úgy ismerik a vizet mint italt maguk és barmaik számára, melyek nekik tejet szolgáltatnak és nagyon bűnös fényűzésnek tartanak, ha valaki arra a gondolatra jőne, hogy vele keze és arca szennyét mossa le. Ennek helyét náluk a vaj pótolja. Sok délamerikai népben is megvan ez a, mondhatni, csaknem babonás irtózás a víztől.

Veszélyes szépség. Tizennegyedik századbeli francia és olasz írók egybehangzó tudósításai szerint élt Toulouseban egy veszélyes szépség. Vignier Paula volt a neve. Oly szép volt, hogy bárhol is megjelent, a bámulók egész csoportja özönlötte körül. A hatóság tartott tőle, hogy a folyton ismétlődő csöndülés nyugtalanságra és komoly összezörrenésre fog alkalmat szolgáltatni; fel is kérte a szép Paulát, hogy csak sűrű fátyol alatt menjen ki. A népet ez az intézkedés kihozta sodrából és csak most kezdett igazában rendezetlenséggel fenyegetőzni. A parlament erre rendeletet adott ki, hogy Paulának szabad hetenkint kétszer fátyolozatlanul mutatkozni, hogy a kíváncsiakat kielégítse. A hatóság illetően intézkedése azonban a szép hölgyet nagyon feszélyezte s e miatt illetékes helyen panaszt emelt; de hogy legmagasb helyen menyire meg voltak győződve bájai veszélyességéről, kitűnik ama kiadott válaszból, mely ugyan igen udvarias volt, de csakis megnyugvásra kérte fel, a nélkül, hogy a kiadott rendeletet érvényen kívül helyezte volna. Vignier Paula szép külsejét és kecses magatartását késő koráig megtartotta.

Társulati Értesítő.

A Szent-István-Társulat

KIMUTATÁS

a Sz.-István-Társulat igazgatóságához beküldött pénzekről.

	frt.	kr.
Papp Dániel dévai sz.-ferenczrendi zárdafőnök	14	35
Gohl Ödön pazmaneumi növendékpap	38	61
Dankó Mihály esperes verpeléthy plébános	31	50
Az egri bizomány 1880-ra	9	45
U. a. 1877-1879-re	15	75
Néhai Kovács Ferencz fényszaru pléb. 10 frt hagyományának kamata 1879-re	—	70
Tantossy G. Kálmán bussai pléb.	22	5
Cser Vendel tatabányai káplány	40	—
Machovich Izidor besztercebányai papnöveldei aligazgató	3	15
Gond Ignác nyitrai főgym. tanár	178	71
Ikrényi Mihály gerencséri plébános	35	—
Biloveszky Endre kassai papnöveldei tanulmányi felügyelő	28	35
Feld Vilmos k. r. tanár Kecskeméten	56	70
Klinovszky Aurél szepesváraljai képezdei tanár	130	—

Hirdetés.

**Hazánkban
legdúsabban fölszerelt
ájtatossági czikkek
raktára**

mint: olvasók, szentképek, érmek,
iskolai feszületek és képek, szent-
teltviztartók, szobrok stb.

Részletes árjegyzék franco,
mutatványok oly árban
számítva, mintha nagyobb
számban
vétetnének.

WEISZ
Kecskeméti-
A nagy kék
 BUDA-
 (3—3)

Frigyesnél,
utca 12. sz.
olvasóhoz.
 PESTEN.
 (3—3)

Kiadja a Szent-István-Társulat (Lövész utca 13-dik szám.) — Felelős szerkesztő: **Ágoston Antal.**

Budapest. 1880. Nyomatott az Athenaeum r. társ. nyomdájában (Ferencz tere Athenaeum-épület).